

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ž 10

Text: Mt 24, 3 – 14 *Když seděl na Olivové hoře a byli sami, přistoupili k němu učedníci a řekli: "Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!" Ježíš jim odpověděl: "Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl. Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat 'já jsem Mesiáš' a svedou mnohé. Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách; hleďte, abyste se nelekali. Musí to být, ale to ještě není konec. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Ale to vše bude teprve začátek bolestí. Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno. A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; povstanou lživí proroci a mnohé svedou a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.*

Hleďte, abyste se nelekali! To je zřejmě nejdůležitější věta tohoto oddílu. Ale copak to jde? Když na vás někdo z ničeho nic vybafne zpoza rohu, tak se leknete. Leknutí je přirozený reflex na nečekaný podnět. Ježíš ale nemluví o našem přirozeném obranném reflexu. To slovo v řečtině znamená doslova zneklidnění, ztrátu vnitřní vyrovnanosti. Jako když vás polije studený pot při nějaké myšlence a vy se vnitřně zachvějete. „Hleďte, abyste se nelekali“ tedy znamená: hleďte to ustát, hleďte to zvládnout a zpracovat, protože se vlastně neděje nic neočekávaného. Nic, o čem byste předem nevěděli. Nic, co by vás mělo zaskočit.

Čeho se tedy nemáme lekat? Ježíš říká: „Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; povstanou lživí proroci a mnohé svedou, a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých.“ Už když to člověk poslouchá, tak mu z toho naskakuje husí kůže. Hotová apokalypsa. Však se těmto Ježíšovým slovům také tak říká: Malá neboli synoptická apokalypsa, protože ji najdeme ve všech synoptických evangeliích. Takových děsivých předpovědí však už bylo a stále je spousta. Většinou je jejich cílem lidi vyburcovat z letargie, je to bití na poplach a každá mimořádná událost je v nich interpretována jako znamení konce světa. Ježíš ale říká: Až uslyšíte zvěsti o válkách, tak to naopak znamená, že ještě nejsme u konce. Tam, kde ostatní vidí apokalypticky úplně všechno, Ježíš, ačkoli si vypůjčuje apokalyptickou rétoriku, nakonec vždycky řekne: Hlavně se nenechte pobláznit. To, co se ve světě děje, dá-li se to tak říct, je svým způsobem „běžné“. To ještě není apokalypsa. Děje se jen to, co je přirozeným důsledkem lidské svobody a lidské hříšnosti. Ale tohle ještě není cíl. Ten je dál.

Ježíšova slova nejsou ani strašením, že bude ještě hůř. Jsou varováním před zoufalstvím. Znamenají: nezoufejte si! Nedejte na to, až se bude říkat: „Tak to je konec!“ Podle Ježíše je tomu naopak. Není to konec, ale začátek. K něčemu dalšímu to spěje. Ale nevěřte ani na žádného lidského zachránce, vysvoboditele, nevěřte nikomu, kdo se bude tvářit jako spasitel lidstva. Uslyšíte mnoho vůdců, spasitelů a samozvaných „mírotvorců“. Ale v souvislosti s jejich tzv. „mírovým“ úsilím budete naopak slyšet zvěsti o válkách. Budete mít plné uši válečného zpravodajství. Volně by se to dalo přeložit i jako šíření paniky: uslyšíte jak o samotných válkách, tak budete vnímat i paniku, která se před nimi a kolem nich šíří. Po nás, Ježíšových učednících, se však žádá, abychom této panice nepropadli a hlavně, abychom nepropadli beznaději či dokonce ztrátě víry v Boží vládu nad světem. Vždyť to, co se ve světě děje, a čemu se patrně nedá vyhnout, to ještě není cílová stanice. To není konečná.

Ježíš říká: Ano, musí to být, ale to ještě není konec. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Ale to vše bude jenom začátek bolestí.

To nám samozřejmě zní skutečně jako strašení, že bude ještě hůř. A vlastně opravdu: Ježíšova řeč rozhodně není lacinou útechou, není laciným chlácholením, že můžeme zůstat v klidu a nad věcí a že nás se to nijak netýká. Ježíš jedním dechem dodává: „Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno.“ Říká to svým učedníkům. Jestliže jim před chvílí říkal: „nenechte se strhnout falešnými mesiáši, protože to se vás netýká“, nemínil tím zaslíbení, že by se nás nedotkly negativní dopady takových událostí. Ježíšova slova nás nenechávají na pochybách: V hladomorech budou hladovět stejně věřící jako nevěřící a v utrpení budou trpět křesťané stejně jako ostatní. A možná i víc než ostatní. Zažijete pronásledování pro mé jméno, říká Ježíš. Ale když si to tak zesumírujeme, to vše přece bylo přítomno po celé dějiny. Tedy skutečně to nejsou znamení až nějakého konce, nýbrž hned začátku, přesně tak jak říká Ježíš: To ještě nebude konec, to je teprve začátek. A vlastně je to spíše chronické: soužení, mučednictví a nenávisť, to je ve světě přítomno permanentně.

Pro nás je důležité Ježíšovo konstatování: „A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět.“ A to je potřeba vzít vážně. Protože před ztrátou víry není imunní žádný křesťan. Ani my sami si nemůžeme být sebou jisti, že věrnost Hospodinu je pro nás víc, než dejme tomu vlastní život. Raději si takové dilema vůbec nepřipouštíme. A tak je na místě otázka: Bojíme se víc utrpení a smrti nebo ztráty víry v Boha?

Ten dnešní oddíl končí jasným poselstvím: „Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.“ Ne ten, kdo vytrvá jen do chvíle, dokud se mu nic zlého neděje. Ale kdo vytrvá do konce. Přičemž Ježíš říká: To, co vidíte kolem sebe, to ještě není konec, to ještě není cíl.

Kdy tedy přijde konec? Znamením konce překvapivě není válečný ryk a zvěsti o válkách. Ani hlad či zemětřesení na mnoha místech. Ani lživí mesiášové a falešní proroci, kteří mnohé svedou. Ani rozmach nepravosti, ani vychladnutí lásky mnohých.“ O tom všem Ježíš říká: To ještě není konec. Místo válek, nenávisť a protivenství, což jsou skutečnosti, které tu byly vždycky, je znamením konce něco jiného: „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“ Znamením druhého Kristova příchodu je svědectví církve a její zvěstování evangelia o Božím království po všem světě.

A na závěr ještě jedna poznámka: Svědectví je v řečtině „martyrion“, tedy totéž co mučednictví. Naše svědectví o Kristu je skutečně autentické, pokud jsme ochotni za svou vírou stát i za cenu mučednické smrti. To je pro svět znamením, že Kristus, k němuž upínáme svou víru a naději, bude mít poslední slovo a přijde nás soudit ať živé či mrtvé.

Modlitba: *Kriste Ježíši, lekáme se dnů příštích. Ale ty nás ujišťuješ, že naše budoucnost není smrt, ale tvé království. Kéž nás přemůže radost a těšení se na tu nádhernou věčnost, kterou jsi nám připravil. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Všemohoucí Bože, zakoušíme strach z války, ale jsou jiní, kteří prožívají válku samu, uprostřed bojů. S obavami sledujeme, jak na domy v Ukrajině dopadají rakety, ale jsou jiní, pro které jsou to jejich vlastní domovy. Bojíme se, že se budeme muset před válkou skrývat, ale jsou jiní, kteří už se skrývají, nebo prchají ze své země. Pane, prosíme za všechny ty, kteří jsou mnohem více postiženi než my svým strachem. Prosíme za záchranu životů, které jsou pod palbou. Prosíme, zastav toho šíleného agresora, který bezdůvodně napadl pokojné obyvatelstvo Ukrajiny. Učin průřez jeho válce. Ty můžeš zasáhnout svou mocí. Učin to znovu, tak jsi to činil v dějinách už mnohokrát. Ať celý svět vidí, co činí Hospodin. Že tvé skutky jsou mocné. My si až příliš dobře uvědomujeme, že zlo je na světě přítomno a má velkou sílu. Ale právě proto tě prosíme o záchranu země, lidí a celého tvého stvoření. Věříme, že tato válka neznamená konec světa, ale že znovu dáš zemi mír a pokoj. Pane, kéž křveláčná touha zabýjet vyjde naprázdno. Prosíme, zjev nevědomému ruskému lidu pravdu. Aby přestali naslouchat lživým řečem a uvěřili, že jejich vojáci zabývají na Ukrajině civilní obyvatelstvo, tak jak to všichni vidíme. Pane, zabraň eskalaci války a všem vládcům dej rozum, ať vědí, co mají dělat, aby znovu nastal mír. Pane, daruj nám na zemi mír a neřekni se nás.*